

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat İŞIKHAN tarafından Anayasa'nın 98. İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

C. Otl

Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

Ankara Sincan Organize Sanayi Bölgesi'nde otomotiv, tarım ve iş makinaları sektörlerinde çalışan firmalara döküm ve işlenmiş parça tedarikçisi olarak üretim yapan Erkunt Sanayi'ye ait fabrikalarda, döküm işleme üretiminden çıkan atıkların, hiçbir koruyucu önlem alınmadan fabrika arsasının ortasında bulunan açık alana döküldüğü; yapılan bilimsel analizlerde, bu atıkların içerisinde arsenik, antimon, kadmiyum, cıva ve kurşun gibi halk sağlığını ve çevre sağlığını doğrudan etkileyen tehlikeli ağır metaller bulunduğu yönünde ciddi iddialar basında yer almıştır. Uzmanlar, söz konusu tehlikeli metallerin, başta akciğerler ve kalp olmak üzere neredeyse insan vücudunda tüm hayati organları tehdit ettiğini belirtmektedir.

Atık yığınları, mevzuata aykırı biçimde açıkta tutulmaktadır. Atıklardan alınan örnekler üzerinde XRF cihazı ile yapılan elementel analizlerde, normal şartlarda 1 ppm (milyonda bir birim) sınırında olması gereken antimon miktarı, numunelerde 212.7 ppm olarak, Krom (Cr) değerleri üst sınırı 100 ppm olması gerekirken, 5.530 ppm seviyesinde, Arsenik (As) 10 ppm olan sınır değerin iki katından fazla 22.9 ppm, Baryum (Ba) 200 ppm olması gerekirken 737 ppm ölçülmüştür. İşçiler vardiya arasında mola verirken, yemekhaneye giderken ya da servis saatini beklerken bu atıkların arasında bulunmak zorundadır. İşçilerin kıyafetlerine ve vücutlarına yapışan zehirli maddeler, evlere taşınarak, aileleri, çocukları ve yaşlıları da kapsayan bir halk sağlığı sorununa dönüşmektedir. Döküm işçilerinin alüminyum, arsenik, kadmiyum, kurşun, nikel ve cıva gibi canlı yaşamını olumsuz etkileyen metallerle sürekli temas halinde olduklarından astım, bronşit, pnömokonyoz, hipertansiyon, kalp kası hastalıkları, böbrek yetmezliği, sinir sistemi bozuklukları, kısırlık ve bazı kanser türleriyle ilişkili olduğu bilinmektedir. İşçiler, fabrika içerisindeki zehirli döküm atıkların derhal kaldırılmasını, işçi sağlığına ve çevreye uygun, güvenli bir döküm atık sahası kurulmasını, tüm işçiler ve aileleri için ücretsiz, kapsamlı sağlık taraması yapılmasını, tarama sonuçlarına göre gerekli tüm tedavilerin ücretsiz sağlanmasını, Çalışma ve Sağlık Bakanlıklarının derhal harekete geçmesini ve firmaya caydırıcı yaptırımlar uygulanmasını talep etmektedir. Türkiye'de iş sağlığı ve güvenliği konusunda ciddi sorunlar bulunmaktadır. Ağır metal maruziyetinin, solunum yolu

hastalıkları, kalp-damar hastalıkları, böbrek yetmezliği, sinir sistemi bozuklukları, kısırlık ve bazı kanser türleriyle ilişkisi bilimsel olarak ortaya konmuştur.

Anayasanın 49. maddesinde devletin çalışanları korumak için gerekli önlemleri alacağı hükmü mevcuttur. Ölçümlerde özellikle antimon ve krom değerlerinin yasal ve rehber limitlerin üzerinde çıktığı iddiaları anayasa, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, ilgili yönetmelikler ve işverenin yükümlülüğü açısından ciddi ihlaller doğurmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Ankara Sincan Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren Erkunt Sanayi A.Ş.'nin tehlikeli fabrika atıklarını sahada açık tuttuğu iddiası Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?
- 2- Firmanın döküm tesislerine ilişkin Bakanlığınıza yapılmış bir iş sağlığı ve güvenliği şikayeti bulunmakta mıdır?
- 3- Bakanlığınız ilgili firmada iş sağlığı ve güvenliği yönünden denetimler yapmakta mıdır? Son beş yılda yapılan denetimlerde hangi bulgular mevcuttur? Firmaya uygulanmış bir yaptırım var mıdır?
- 4- Fabrika sahasında döküm atıklarının açık alanda tutulması, işçilerin bu atıklar arasında çalışması ve mola vermesi 6331 sayılı Kanun ve ilgili yönetmelikler açısından değerlendirilecek midir? Bakanlığınız acil müdahalede bulunacak mıdır?
- 5- Analizlerde tespit edilen yüksek düzeyde antimon, krom, arsenik ve kurşun değerleri, mesleki maruziyet açısından değerlendirilecek midir?
- 6- İşçilerin ağır metal maruziyeti yönünden taraması ve muayeneleri yapılmakta mıdır? Bu konuda ilgili kurumlarla iş birliğiniz var mıdır?
- 7- Sağlık taraması yapılan kaç işçide ağır metallerin neden olduğu sağlık sorunu ve meslek hastalığı tespit edilmiştir?
- 8- Döküm ve metal sanayi sektöründe ağır metal maruziyetinin önlenmesi amacıyla Bakanlığınız tarafından yürütülen bir çalışma var mıdır? Etkin önlemler alınacak mıdır?